

Doporučení pro psaní seminárních, bakalářských a diplomových prací

Formální stránka práce

K obsahu a struktuře práce

Vzory bibliografických citací v seznamu literatury

Vybrané chyby vyskytující se v textech studentských prací

Příklad tabulky

Vzory titulních stran seminárních, bakalářských a diplomových prací

Formální stránka práce

Rozsah textu studentských prací (tj. bez příloh) by se měl pohybovat v rozmezí 5–10 stran u seminárních prací, 30–50 stran u bakalářských a 60–100 stran u prací diplomových. Práce musí být stránkovány. První stranou je titulní list. Pozor, i seminární práce musí být stránkovány!

Seminární práce se odevzdávají v jednom výtisku, bakalářské a diplomové práce ve dvou výtiscích v pevné vazbě. U BP a DP se odevzdává i elektronická verze na CD v pdf formátu. CD se nadepisuje jménem, typem práce (BP nebo DP) a rokem obhajoby. Rozsáhlé přílohy (tabulkové a mapové), které nemohou být svázané nebo vloženy do bakalářské nebo diplomové práce, se odevzdávají v jednom originálu. Na čelní straně vazby uvádějte název univerzity, fakulty a katedry, **diplomová** nikoliv magisterská práce, v dolní části rok obhajoby a jméno a příjmení autora. Na hřbetu vazby diplomové práce doporučujeme uvést jméno a příjmení studenta a rok obhajoby.

Práce má titulní list obsahující název práce a jméno autora; u seminárních prací by měl být uveden kurz, v rámci něhož je práce připravena, ročník a obor studia studenta a akademický rok (popřípadě datum vypracování); u bakalářských a diplomových prací se ve vrchní části stránky uvádí název univerzity, fakulty a katedry (Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje), uprostřed stránky je pod jménem autora a titulem práce uvedeno, zda jde o bakalářskou či diplomovou práci, ve spodní části stránky je uveden školitel, místo a rok odevzdání (obhajoby) práce. Viz „Vzory titulních stran“. *Pozor! Vžitě označení Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy neodpovídá předpisům.*

U rozsáhlejších seminárních prací a u všech bakalářských a diplomových prací musí být na samostatném listě (listech) uvedený obsah. Obsah by vedle přehledu názvů kapitol měl odkazovat na stránky, na kterých kapitoly začínají. U bakalářských a diplomových prací je vhodné za obsahem uvést seznam tabulek, grafů, obrázků a map, případně i použitých zkratk a příloh. Součástí diplomové práce je jednostránkový abstrakt v angličtině zařazený za obsahem a seznamem tabulek atd. (povinně od akademického roku 2005/06). Práce by měla být vhodně strukturována do kapitol a podkapitol, které ohraničují relativně ucelené části (obsahově, argumentačně). Názvy kapitol a jejich částí se pro přehlednost doporučuje očíslovat. V názvech kapitol se nedoporučuje používat zkratky. Mezi textem předcházející části a názvem kapitoly by měl být jeden nebo dva volné řádky; vhodné je rovněž nechat volný řádek pod názvem kapitoly. Práci doporučujeme psát ve fontu 12 (Times New Roman) nebo 11 (Arial), s řádkováním 1,5. Je možno tisknout oboustranně. Pozor, je třeba zvětšit levý

okraj kvůli vazbě práce a pravý horní a dolní okraj kvůli oříznutí práce v některých vazárnách.

Je nezbytné vyvarovat se hrubých pravopisných chyb, které mohou snížit hodnocení práce nebo způsobit její nepřijetí. Větší výskyt překlepů může mít stejné důsledky. Pozor na stylistickou stránku práce. Nedoporučuje se používat velmi dlouhá souvětí.

Všechny tabulky, grafy, obrázky, mapy a přílohy mají název a musí být číslovány. Na tabulky, grafy, atd. je nutný odkaz v textu (například: Vývoj dlouhodobé nezaměstnanosti v okresech České republiky přibližuje tabulka 2.1). U všech převzatých tabulek, grafů, atd. se uvádí zdroj (pramen). Rovněž v případě převzatých údajů použitých v tabulce či grafu se uvádí zdroj. Vysvětlivky k tabulkám uvádějte do poznámky pod tabulkou. Viz „Příklad tabulky“. Názvy tabulek, grafů a obrázků se uvádějí bez tečky např. 2.1 Věková struktura nezaměstnaných v okrese Třebíč k 31. 12. 2004

název obsahuje:

- 1) obsah tabulky tematicky
- 2) místo/území/územní jednotku
- 3) datum nebo vročení.

V práci je nezbytné řádně citovat. V případě popisu části věty, celé věty či celé pasáže textu musí být doslovná citace uvedena v uvozovkách a za ní zařazen odkaz na pramen (příjmení autora a rok publikace) včetně strany, odkud byla citace převzata (například: Hampl 1996, s. 13) tvrdí, že „vědecké poznání směřuje k vytváření teoretických systémů“; nebo: Setkáváme se i s názorem (Hampl 1996, s. 13), že teorii „můžeme chápat i jako protipól empirického“. V případě odkazu na obecnou myšlenku převzatou z jiného díla se uvádí pramen. Například: Jedním z významných jevů současného regionálního rozvoje v ČR je narůstající koncentrace progresivních výrobních služeb do největších center osídlení (Blažek 1996). Někdy je v práci potřeba uvést odkaz na důležitou práci, kterou student sice osobně nečetl, ale našel na ni odkaz v jiné publikaci. V tomto případě bude citace vypadat následovně: Vyskytují se i názory, že „dokud nebude prokázáno, že individuální chování v prostoru je silně spjato s jeho percepcí prostředí, behaviorální geografie se nemůže stát základním kamenem obecné teorie prostorového chování“ (Cadwallader 1975, cit. v Drbohlav 1993, s. 33). Pokud práci nelze citovat uvedením příjmení autora, uvádí se zkrácený název práce a rok jejího vydání (Statistická ročenka České republiky 2005).

V případě opsání pasáží, které nebudou citovány, práce nebude přijata, jednání bude považováno za velmi hrubé porušení akademické etiky a budou vyvozeny patřičné důsledky.

V seznamu literatury na konci práce musí být abecedně seřazeny (podle příjmení autorů) všechny v práci citované prameny řazené dále podle let. Bibliografické citace se liší podle toho, zda jde o článek v časopise, kapitolu v editované knize či monografii viz „Vzory bibliografických citací v seznamu literatury“. Uvádí-li se více prací od jednoho autora, řadí se postupně podle roku vydání (od nejmladších po nejstarší). Jde-li o práce jednoho autora vydané v jednom roce, řadí se abecedně podle prvního slova názvu práce a u roku se označí písmeny a, b, c, atd. (např. Jeleček 1996a). Jde-li o práci autorského kolektivu, řadí se podle prvního autora za jeho samostatné práce. Statistické a různorodé informační prameny, které není možné zařadit do seznamu literatury, se uvedou ve zvláštní sekci za seznamem literatury.

Rozmanité doplňující poznámky, nikoliv však citace, je možné umístit do poznámky pod čarou.

Při použití zkratk je nezbytné nejdříve uvést plné znění a za ně do závorek zkratku – např. občané bez domova (OBD) – a v následném textu je již možné uvádět pouze zkratky. V případě většího množství zkratk je vhodné sestavit jejich vlastní seznam a umístit ho za obsah a seznam tabulek, grafů, atd.

Pro správný přepis zeměpisných názvů se doporučuje používat poslední vydání Velkého atlasu světa, Kartografie Praha.

Technická poznámka – po jednohláskové předložce stejně jako mezi číslicemi se doporučuje používat pevnou mezeru př. k nim; v čase; 1 000; u složených slov používáme spojovník (tíret) teoreticko-metodologický, jinde pak dlouhou pomlku.

Pozor! Formální nedostatky práce mohou být důvodem jejího nepřijetí.

K obsahu a struktuře práce

V úvodu práce by měl být definován studovaný problém, uveden cíl práce, formulovány výzkumné otázky, resp. pracovní hypotézy, na něž práce hledá odpověď, případně uvedeny základní metody a přehledně popsána struktura práce.

Následuje část věnovaná obecným východiskům sledování. Cílem této části je zařazení sledování do širšího teoreticko-metodologického a věcného kontextu. Podle charakteru práce je pozornost věnována teoretickému zarámování problému, přístupům a metodám řešení a přehledu dosavadních výzkumů a znalostí o sledovaném problému. Součástí je i jasné a jednoznačné definování studovaných jevů a procesů spojené s ujasněním a upřesněním používané terminologie. Všechny uvedené oblasti v souhrnu představují analýzu stávající literatury, její diskusi a nastínění vlastního směru sledování.

Další části jsou věnovány vlastnímu zpracování zvoleného tématu.

Závěrům práce je třeba věnovat zvláštní pozornost. Je nutné zopakovat cíl práce, hypotézy, použité metody a nastínit, zda byly hypotézy potvrzeny nebo vyvráceny, metodické postupy vhodně zvoleny, atd. Součástí závěrů by mělo být rovněž nastínění možných dalších směrů studia sledované problematiky případně možnosti aplikace poznatků v praxi.

Vzory bibliografických citací v seznamu literatury

citace článku z odborného časopisu:

TOMEŠ, J. (1996): Specifická nezaměstnanost v České republice v regionálním srovnání. Geografie - Sborník ČGS, 101, č. 4, s. 278-229.

MUSIL, J. (1993): Changing urban systems in post-communist societies in Central Europe: analysis and prediction. Urban Studies, 30, č. 6, s. 899-905.

citace knihy:

HAMPL, M., GARDAVSKÝ, V., KÜHNEL, K. (1987): Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Univerzita Karlova, Praha, 236 s.

SAYER, A. (1992): Method in Social Science. A Realist Approach. 2. vydání. Routledge, London, 315 s.

citace kapitoly v editované knize:

BLAŽEK, J. (1996): Nové institucionální rámce ekonomiky a regionální rozvoj: velké firmy a sektor progresivních výrobních služeb. In: Hampl, M. a kol.: Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, s. 303-314.

DOSTÁL, P., HAMPL, M. (1994): Changing economic base of Prague: towards new organizational dominance. In: Barlow, M., Dostál, P., Hampl, M. (eds): Development and Administration of Prague. Instituut voor Sociale Geografie, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, s. 29-46.

citace magisterské/diplomové práce a výzkumné zprávy:

TRNKOVÁ, Z. (1995): Politika bydlení České republiky v období centrálního plánování. Magisterská práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 97 s.

SÝKORA, L. (1995): Ekonomická a sociální restrukturalizace a gentrifikace v Praze. Výzkumná zpráva, OSI/RSS č. 146/94. Research Support Scheme of the Open Society Institute, Praha, 25 s.

citace internetového zdroje:

Podle povahy materiálu se cituje buď jako článek nebo kniha s tím, že místo nakladatelství je uveden odkaz na webové stránky. Pokud lze, je lépe citovat publikované materiály v tištěné podobě.

BLAŽEK, J. (2001): Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU.
<http://www.geography.cz/socgeo/blazek/blaz02.html>

Vybrané chyby vyskytující se v textech studentských prací

Pokud je na konci věty zkratka s tečkou, jako např. „atd.“, další tečka se již nepíše. Mezi slovem před závorkou a začátkem závorky je mezera, zatímco mezi závorkou a slovem uvnitř závorky mezera není. Mezi koncem závorky a následující čárkou, středníkem či tečkou se mezera nedělá. Nadpis kapitoly nebo podkapitoly se uvádí bez tečky. Sedm procent se píše 7 % a sedmiprocentní 7% (v prvním případě s mezerou a v druhém bez mezery). Viz se píše bez tečky (není to zkratka). Standardní se píše s „d“ a nikoliv s „t“. Pozor na rozdíl mezi slovy status (stav poměrů) a statut (organizační předpis, stanovy).

Příklad tabulky

Tabulka 1: Pohyb obyvatelstva v zónách hlavního města Prahy v roce 1996

Zóna	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Celkový přírůstek
a	681	1 462	3 216	4 182	-1747
b	5 028	1 013	2 447	25 002	-4540
c	2477	2108	11 378	10 892	855
d	656	907	2840	2 034	555
Celkem	8842	14490	42881	42110	-4877

Zdroj: Statistický bulletin č. 1/97. Praha, Pražská statistická kancelář ČSÚ, 1997

Poznámka: zóna a = městské části Praha 1 a 2, b = městské části Troja a Praha 3 až Praha 10, c = městské části Ďáblice, Dolní Měcholupy, Horní Měcholupy, Jihozápadní Město, Jižní Město, Kbely, Kunratice, Kyje, Letňany, Libuš, Modřany, Petrovice, Řepy a Štěrboholy, d = ostatní městské části Prahy.

Vzory titulních stran seminárních, bakalářských a diplomových prací

<p>Geografie města I. – 2003/2004</p> <p><i>Seminární práce</i></p> <p>NÁZEV SEMINÁRNÍ PRÁCE</p> <p>Vladimír Svačina III. SG květen 2004</p>	<p>Univerzita Karlova v Praze Přírodovědecká fakulta katedra sociální geografie a regionálního rozvoje</p> <p>Jana Veselá</p> <p>NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE</p> <p><i>Bakalářská práce</i></p> <p>Praha 2004</p> <p>Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Josef Novotný, Ph.D.</p>	<p>Univerzita Karlova v Praze Přírodovědecká fakulta katedra sociální geografie a regionálního rozvoje</p> <p>Pavel Soukup</p> <p>NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE</p> <p><i>Diplomová práce</i></p> <p>Praha 2004</p> <p>Vedoucí diplomové práce: RNDr. Jiří Tomeš</p>
--	---	---